

12. Efendimizin Fetaneti

Fetanet, akılla akılı aşma demektir. Ona, peygamber mantığı da diyebileceğimizi arz etmiştim. Bu mantık; ruh, kalp, his ve letâfi bir araya getirip, mütalâa edilecek şeyi öyle mütalâa etmenin adıdır.

Fetanet, asla kuru bir akıl ve mantık değildir. Onun içindir ki, İslâm'ı böyle bir akıl ve mantığa izafe edip, "İslâm akıl dinidir.", "İslâm mantık dinidir." gibi laflar etmek, İslâm'ı bilmemenin de ötesinde büyük bir tahrife ilk adım sayılır. Hayır, İslâm , ne akıl ne de mantık dini değildir; o, doğrudan doğruya bir vahiy dinidir.

Eğer peygamberlerde fetanet olmasaydı, düşmanların itirazlarına, dostların da sorularına maruz kalan bu insanların karşılıklarına çıkan bunca meseleyi izah ve tefsir etmeleri nasıl mümkün olacaktı ki? Böyle bir imkânsızlık da hiç şüphesiz, dinin anlaşılması gibi bir neticeyi doğuracaktı. Bu takdirde ise, dinin tekliflerinin bir mânâsı kalmayacak, dinin teklifleri kalmayınca da, insanın yaratılması abes olacaktı. İşte bütün bu menfi neticelerin olmaması, peygamberlerin harikulâde bir mantıkla donatılmalarına bağlıdır. Evet, peygamberler, bütün müşkülleri gayet rahatlıkla çözen bir fetanetle serfiraz kılınmışlardır.

Muhatabını İyi Tanıması

Husayn, Allah Rasûlü (asv)'ın huzuruna gelir. Niyeti O'na akıl vermektir. Allah Rasûlü (asv)'ı ikna edecek ve O'nu davasından vazgeçirecektir. İki Cihan Serveri (asv), muhatabını tanımada ve O'nun seviyesini tespitinde mucizevî bir yapıya sahiptir. Hiç düşünmediği halde, muhatabına öyle kelimelerle hitap eder ki, siz, o kelimelerden bazılarının yerini değiştirseniz veya o karakterde olmayan bir insana, aynı ifadelerle hitapta bulunsanız, her şeyi karıştırır ve kat'iyen hedefe ulaşamazsınız. Hem kelimeleri seçmede, hem de muhatabın seviye ve durumunu tespitinde Allah Rasûlü (asv), yektâdır. O'na benzeyen ikinci bir şahıs bulmak da mümkün değildir. Kiminle, nerede ve nasıl konuşulacağını, öyle bir sūratle tayin eder ki, bir an dahi düşünmez ve ne konuştuysa, neticede, konuşulanların bütününün, konuşulması zarûri olan kelimeler olduğu anlaşılır.

O'nun, hiçbir konuşmasında isabetsizlik görülmediği gibi, lüzumsuzluk da yoktur. Her sözünü kelime kelime tetkik edin, cümleleri içinde bir tek fazlaya rastlayamazsınız. Bu, fetanet değilse ya nedir? Husayn'ı işte bu fetanet, bakın nasıl eritmiştir: Husayn, sözünü ve diyeceklerini bitirince, Allah Rasûlü (asv), edebinden ve nezahetinden hiçbir şey eksiltmeyen edep ve nezahet yüklü bir ifadeyle sorar:

- "Ya Husayn, sen kaç ilaha kulluk yapıyorsun?"
- "Yedi tane yerde, bir de gökte olmak üzere sekiz ilaha kulluk yapıyorum."

Gökte dediği sînelerden bir türlü silemedikleri Allah'tır. Allah düşüncesi vicdanlarda kök salmış öyle bir inanç ve düşüncedir ki, upuzun cahiliye dahi onu silip götüremiştir. Vicdan, yalan söylemez. Yeter ki dil, o vicdanın sesine tam ve doğru bir şekilde tercümanlık yapabilsin. Allah Rasûlü (asv)'ın soruları, Husayn'ın bu sorulara verdiği cevaplarla devam ediyor:

- "Sana bir zarar isabet ettiğinde kime yalvarır, yakarırısın?"
- "Göktekine."
- "Malın helâk olduğunda kime yalvarırısın?"
- "GÖKTEKINE."

Allah Rasûlü (asv), sorularını böylece sıralıyor ve aldığı cevap hep aynı oluyor. O, ne sorsa Husayn hep göktekine diyor. Husayn, bütün bunların arkasından gelecek cümleden habersizdir. Allah Rasûlü (asv) ise, son olarak ona şunu söylüyor.

- "O, senin dualarına tek başına icabet ediyor, sense O'na hiç gereği yokken ortak koşuyorsun! Ya benim dediğim nedir? İslâm ol kurtul!"

Esasen şu konuşmada, bütün cümleler çok sadedir. Ancak muhatabın durumu ve düşünce seviyesi öyle tespit edilmiştir ki, Husayn'ın bu sözlerin sonunda diyecek bir şeyi kalmamıştır. Evet, Allah Rasûlü (asv)'ın son ifadesinden sonra, muhatabına kalan tek bir cümle vardır. O da "Lâ ilâhe illallah Muhammedu'r-Rasulullah" cümlesidir. Yani

muhatap, ya bu cümleyi söyleyip ebedi kurtuluşa erecektir, ya da temerrüdünde devam edip, tek kelime dahi söyleyemeden çekip gidecektir. Başka bir tercih mümkün değildir.

Efendimiz'in Fetanetine Örnek

Cahiliye insanı, adeta fitnenin çocuğuydu. Sanki onların bütün vazifeleri ve yaratılış gayeleri fitne çıkarmaktı. Üçü bir araya gelse, muhakkak orada bir fitne tutuştururlardı. İşte bu insanları bir araya getirip, onlardan bütün medeniyetlere üstalık yapacak çapta insanlar yetiştirmek, sadece Allah Resul'üne has bir mucizeydi ve bütün bunları o sema buutlu fetanetiyle yapıyordu.

Kabe'nin tamiri, Efendimiz 'in nübüvvetine takaddüm eden yıllardan birine rastlar. Kabe tamir edilmiş ve Hacerü'l-Esved'in yerleştirilmesi, kabileler arasında infirak ve ayrılığa sebep olmuştu. Herkes bu şerefin kendisine ait olmasını istiyordu. O sırada Allah Resülü henüz risalet vazifesiyle serfiraz kılınmış değildi. Bununla beraber bu vazife henüz çimlenip meyve vermese de O'nun ruhunda bir nüve halinde vardı. Ancak bir bahar bekleniyordu ki, bu tohum nesv ü nema bulsun.

Tam o arada, kılıçlar kınından sıyrılmış, oklar sadaktan alınarak yaylarına yerleştirilmiş bir kavga arefesi yaşanıyor. Eğer çare bulunmazsa, kim bilir kaç sene sürecektir, nice can ve mal kaybına sebep olacak bir iç savaşla burun buruna gelinmişti. İçlerinden biri, her nasılsa bir teklifte bulundu: "Kâbe'nin su kapısından ilk giren insanı hakem tayin edelim ve o ne derse rıza gösterelim." dedi. Bu teklif, orada bulunanlarca kabul edildi. Herkes merakla bakıyordu ki ilk görünen insan, Hz. Muhammed Mustafa oldu. "el-Emin geliyor. dediler ve durumu O'na naklettiler.

Efendimizin Çözümü

(Öğrenciler kendi çözümlerini sunduktan sonra okunacak)

Allah Resülü, hiç düşünmedi bile. Hemen "Büyükçe bir bez getirin." dedi, getirildi.

Hacerü l-Esved, bu bezin ortasına kondu. Bütün kabilelerin ileri gelenleri, bezin bir ucundan tutup konulacak yere kadar götürdüler. Allah Resülü de orada taşı bizzat kendisi alıp yerine yerleştirdi.

Böylece, büyük bir iç harp önlenmiş oldu. Hiç düşünmeden, tereyağından kıl çeker gibi, bu kadar muğlak ve büyüülerek hadise hâline getirilmiş bir meseleyi, kendisine daha teklif edilir edilmez, yapacağı icraatı düşünmeden ve en süratli bir intikalle halletmesi, acaba peygamber mantığından başka ne ile izah edilebilir? Daha peygamber değildir ki, vahiyle izah edilsin. Ancak peygamberlik gibi büyük bir hamuleyi yüklenebilecek, ısmarlama bir mantık ve peygamberlere has bir fetanettir ki, rahatlıkla bu işin altından kalkabilmiştir. Evet, O'nda mantık üstü bir mantık, muhakeme üstü bir muhakeme ve idrak üstü bir idrak vardı. Aslında Kuran'ı yüklenecik bir insan için de bu şarttı.